

JÁSZAPÁTI ÉS VIDÉKE.

Társadalmi és közgazdasági hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 " Negyed évre 2 "	Felelős szerkesztő: ifj. Imrik József.	<i>Egyes szám ára 20 fillér.</i> Nyilttér soronként 40 fill. Kéziratokat vissza nem adunk.

A népszanatóriumokról.

Irta: Lukács György főispán.

Hazánkban 70—75 ezer ember pusztul el évente tüdővészben. Tehát az összes halálozások egy nyolcadrészt teszi ki a tüdővész pusztítása. A tüdővész egymaga kétszerannyi életet ragad el évente, mint az összes többi fertőző betegség (tifusz, vörheny, difteritisz, himlő stb.) együttvéve.

Ezek az áldozatok átlag hat-nyolc éven keresztül sinylődnek, amíg megváltja őket szenvedésüktől a halál. Állandóan félmillió tehát a tüdővész betegek száma ma szegény hazánkban! Ennek a félmillió embernek egyharmada teljesen munkaképtelen, kétharmada nagyon korlátolt munkabírással rendelkezik. Tessék kiszámítani, mennyi keresmény, mennyi munkabér megy veszendőbe. És tessék hozzá számítani ehhez azt is, hogy eme pusztuló áldozatok ápolása, gondozása mennyi munkaerőt köt le, mely különben produktív munkát végezne. Sok-sok millió megy veszendőbe, sok-sok érték kallódik el.

De ez az éremnek csak egyik oldala. Az ellenoldalon ott van a sok szenvedés, sok köny és sóhaj, amit a kór okoz, meg az a szivettépő keserűség, mely az elhagyottak, a gondozásra szorulóknak lelkében halmozódik föl, akik mellől időelőtt kihalt az eltartó, kenyérkereső, a támasz.

Szülők keserve, hitvesek zokogása, gyermekek kétségbeesése: óh semmi sem oly változatos, semmi sem oly káprázatosan sokoldalú, melyeket a tüdővész idéz elő.

Szabad-e közönnyel túrnunk, hogy ezt a kevés magyart oly kétségbeesítően tizedelje egy kór, amelylyel pedig meg tudunk küzdeni?

A tudomány rég kimutatta, hogy a tüdővést biztosan lehet gyógyítani, csak idejekorán kell hozzáfogni.

A sanatóriumokban nemcsak sikerrel gyógyítják az idejében fölvert tüdővész beteget, hanem — ami a közvetlen gyógyításnál még nagyobb jelentőséggel bír, — mindenki, aki onnan kikerül, fölesküdt katonája és buzgó apostola azoknak az okos, életrevaló szabályoknak, melyek megtar-

tásával egészségünket megőrizhetjük és a tovább ragályozást meggátolhatjuk. A sanatóriumok utján tehát az egészség megbecsülésének, az e végből való okosan élésnek szellemét igazán gyakorlati eredménnyel ültethetjük át a társadalomba.

A tüdővész betegek sanatóriumi kezelésének ügyére először a kiváló tudós és emberbarát: *Korányi* Frigyes hívta föl nyomatékosan a magyar társadalom figyelmét és áldozatkészégét. Lelkes agitációjának eredménye gyanánt áll és működik az Erzsébet sanatórium, ez a mintaszerűen berendezett intézet.

De mi ez az egy intézet azzal az általános nagy veszedelemmel, azzal az állandó nagy emberadóval szemben, melynek arányaihoz képest a háboru pusztításait majdnem kicsinyeseknek nevezhetnők?

A magyar hazának pedig szüksége van minden fiára, kiváltképpen azokra, akik java munkabíró korukban produktív tagjai a nemzettestnek. Már pedig a tüdővész legsűrűbben éppen ezeknek a sorából veszi áldozatait.

T Á R G A.

Emléksorok.

*Nem a világhír az, mit én kívánok;
Kicsinyke mécs az emberszív csupán,
Mely nagy termeket be nem világít —
Egy kis kedves családi kört, talán.
Világíts ott, hol boldogságot adhatsz,
Hol lángodat vihar nem fújja el,
Zengj ott, ahol megértik szived hangját
S visszhangul rá ezernyi szív felel,
Az emberhang a végtelenbe zugva
Elvész, elnémul, elhal nyomtalan,
Csak az a láng, csak az a hang ér célhoz,
Melynek visszfénye és visszhangja van!*

*Időben élünk, mulandók vagyunk,
Elporlik egykor szívünk, főnk, agyunk
S mi megmarad, mint illat a virágról:*

*A szép, mit alkotánk! Ha élni vágyol
Az anyagon túl, amely elenyész:
Az ideál dicső honába nézz!*

*Hozz onnét egy virágot: annak szirma
A siron túl is él s reá van írva
Egy élet szép ábrándja, lélek tükre,
Mely fényt vet tulvilági életünkre.*

Váradi Antal.

Inkompatibilitás 1848. előtt.

Irta: Eötvös Károly.

Lapunk jogosított kiadása.

Mindenek előtt megjegyzem, hogy amikor inkompatibilitásról írok: sem a politikát nem akarom érinteni, sem tudományos alaposággal nem akarok a fejtegetésekbe bocsátkozni, mert hiszen 1848 előtt a mai értelemben vett összeférhetetlenség nem is lehetett minálunk.

Nem függött senki az államtól, de az állam sem függött senkitől. Az államnak nem voltak vasutai, sem tengeri, sem folyamhajó-

zása, távirója, postája, egyedárusága, telefonja, gépgyárai, vasművei, nem volt tulajdonképpen semmije, még tisztviselője sem a mai értelemben, amikor ma több mint 50.000 tisztviselő felett rendelkezik.

Akkor volt egy kancellárja Bécsben, egy helytartó tanácsa Budán, néhány sőtisztje, néhány harmincadosa, egy pár vicispánja, egy főtörvényszéke, — az állam pedig egyébként nem avatkozott a társadalom dolgaiba. Az igaz, hogy nem is kért tőle semmit, hiszen a század elején Magyarország egész hadi adója 2 millió kétszáz ezer forint volt, ma ellenben 500 millió fölül mozog budgettünk.

Hogy mi lehetett akkoriban az inkompatibilitás, azt úgy tudjuk meg, ha vizsgáljuk kikből állott akkor az országgyűlés.

Veszem az 1843-iki országgyűlést, amelynek tagjai voltak: négy prépost, nyolc apát, hat kanonok, harminc kir. táblai bíró, száznegy vármegyei követ, akik közül azonban csak 98 jelent meg. Ezek között volt 25 alispán, 3 jászkun hajdu főkapitány, aki manapság főispánszámba menne; volt 12 megyei főjegyző, 8 megyei főszolgabíró, 5 megyei főügyész, 2 havi főadószedő, 40 táblabíró, 1 helytartótanácsos, 1 kerületi táblabíró. Ez volt akkor az igazi népképviselő.

III. évfolyam.

Nemcsak emberiség, hanem hazafiúi kötelességünk tehát, hogy erélyesen fölvegyük a harcot minden vonalon ezzel a nemzeti veszedelemmel.

Legégetőbb a baj a magyar alföldön, ahol legirgalmatlanabban pusztít a tüdővész.

Szervezkedtünk tehát a mi jó magyar népünk megmentésére és 1901. évi december hónapján, a népszerű magyar királyi herceg József ő fensége védősége alatt egyesület alakítottunk, amelynek célja az, hogy szegénysorsu tüdővész betegek részére népszanatóriumokat létesítsen, szerte az országba.

Van már kész tervünk is, a népszanatóriumok normál-típusa, melyet kiválóan megalkotója Czigler Győző műegyetemi tanár az ügy iránt érzett nemcsak lelkesedésből ajándékba készített nekünk.

Am még mindig nincs annyi tőkénk, hogy építkezhetnénk. De hiszünk, hogy az első népszanatórium felépítéséhez szükséges összeget hamarabb megszerezünk, ha megsegít a magyar, hazafias társadalom és sorsjátékunkat, melynek nyeresi esélyei is igen kedvezőek, felkarolja.

Nehéz napokat ér a magyar közönség. De tüdőbetegek megmentésére bizvást lesz egy koronája. Es minden egyes fillér egy nagy nemzeti célra fordítatik, e mellett az áldozatkész közönség, Fortuna istenasszony kedvezése folytán, értékes nyereséményhez juthat.

Mentsük meg a tüdőbetegeket!

A kántorválasztás után.

Az elégedetlenek mozgalma, mely a múlt 27-iki kántorválasztás nyomában fázott, az elmúlt héten egyre növekedett, mint a lavina. Értekezletek, népgyűlések, tü-

szel
kadó,
akár

Látnivaló, hogy az iparral, kereskedéssel foglalkozóknak, a tudományos karok között semmi nyomuk, de az ügyvédek s rendi társadalom furcsán volt védekek s rendi társadalom furcsán volt. A régi és intézmény bizonyos tekintetben más volt, mint Európa nyugatán, az ügyvezetett mi osztályba tartoztak. Az elsőt a tabuláris prokurátorok alkották, akik Pesten laktak, egy-kettő Budán volt és akik csak nemesi pörökkel foglalkoztak; azután voltak tisztviselői, a magánügyvédek, városok, egyházi ügyvédek, akik kívül esett, azt nevezik „campertis advokat”-nak, magyarul nemesi karok és rendek választottak senkit hozzászába bizonyára nem képviselőnek.

Hiszen Magyarország védje és nagy történelmi alakja: Kossuth Lajos csak 1847-ben, 45 évesen került bejutni a törvényhozásba, az akkori rendiség a társadalmi állapotát látta, a békesség megzavarását, a társadalmi rend ellenében jó ügy megmentésének tartotta. Semmi jellemzőbb a régi rendiségnek védekről alkotott felfogására és az

tetések — egymást érték. A község külső képe olyan volt, mintha képviselőválasztásra készülnének benne az emberek. A társas körök tömve, a község háza nagy udvara mint egy hangyaboly, a „bandák”-on hangos vitatkozók s minden helyen minden ember egyedül csak a kántorválasztás igazságtalanságairól beszélt.

Ez a mozgalom, mely különösen a hét elején érte el tetőfokát, egyelőre szerencsésen véget ért az egri egyházmegye főpásztorának kegyes előzékenysége és az egri érseki udvarnál megnyilatkozó békés és türelmes atyai jóindulat következtében.

Igazán meghatóan szép dolog, hogy a főpásztor szíve megmozdult az elégedetlenkedő nép kiáltásaira s ő maga sietett bölcs tanácsokkal és szerető, kegyes gondossággal utját egyengetni a felkavart indulatok lecsillapításának.

Az egész mozgalomban mi ezt találjuk a legszebb, a legideálisabb mozzanatnak, amiért meg tudjuk bocsátani mind azt a sok apró és nagy hibát, amit a kántorválasztás kezdetétől fogva mindmostanáig elkövettek. Mi a vallás és a hitélet igaz szolgálatát s a béke és a nyugalom őszinte óhaját látjuk az egri udvar cselekedetében s éppen azért fiúi alázattal üdvözöljük érte a főpásztort, tiszteletteljes szeretettel köszöntjük érte Szinre-csányi Lajost, a nemesszívű, szelídelelkű s irántunk olyan nagy jóindulattal viseltető püspököt, akinek kegyes és gondos keze az első kérésre lecsillapította a már-már komoly veszedelemmel fenyegető indulatokat. Vajha az ő kegyes jóindulatuk méltánylást találna azok előtt, akik e nehéz és kényes kérdést még ma sem a béke jegyében tárgyalják.

A mozgalom tovább fejlődésének hűségese története egyébként a következő:

Mindjárt vasárnap erős tüntetéssel kezdődött a hét. Az elégedetlenek összebeszéltek s a délelőtti istentiszteleten, a szentbeszéd utolsó szavai után kivonultak a templomból, érthetően tudtul adva ezzel, hogy nekik Kanizsó Mátyás nem kell és az énekét, meg az orgonálását nem hallgatják, sőt inkább templomba sem járnak. Délután aztán az iparoskörben nagy népgyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy a választás megsemmisítését kérelmezik az érseki udvarnál s hogy a mozgalom további vezetésére Vágó Pál festőművészt kérik fel. E végből 100 tagból álló küldöttség a Vágó Pál lakására vonult s felkérte őt a mozgalom irányítására.

lamférfiaknak róluk táplált véleményére, mint Haynaunak egy mondása.

Amikor ő borzasztó munkáját végezte itt, egy jó öreg barátomat, aki már 1825-ben képviselő volt, 1848-ban pedig Kossuth elnöksége alatt álló honvédelmi bizottságban mint tag szerepelt, megidézték a törvényszék elé.

Nyolc napig ült az Újépületben, amikor egyszer csak váratlanul szabadon bocsátották. Sietett haza, hogy még csak közelében se legyen az Újépületnek.

Három nap múlva aztán intést kapott, hogy köszönje meg szabadulását Haynaunak. Feljött hát Pestre és kihallgatásra jelentkezett a teljhatalmu császári biztostól, megköszönni, hogy nyolcadnapra szabad lett.

Ekkor Haynau — szószerint idézem — ezt mondta neki:

— Hjah, tudja az ügy volt. Az én elvem az, hogyha zsidó: vegyék el a pénzét, ha pap: ötven bot, vagy várfogság; ha prókátor, akkor fel kell kötni, keresztbe kell törni, olajban kell megfüröztetni; hogyha birtokos gazda: menjen haza!

Ez a felfogás az ügyvédekről a francia forradalommal kezdődött és a júliusi, meg a februári forradalommal még erősödött.

(Folytatjuk.)

Vágó Pál a legnagyobb szívességgel fogadta a megjelenteket és szeretettel teljesítette kérésüket, kikötötte azonban, hogy mielőbb a mozgalom a törvényes rend határait és korlátait átlépi, ő mandátumát azonnal visszatartja s tovább egyetlen lépéssel sem vesz részt abban.

E perctől kezdve valóban békés és nyugodt türelemmel várakoztak az elégedetlenkedők, Vágó Pál pedig egész lelkevel dolgozott, hogy a mozgalomnak eredménye legyen. Leveleket írt, táviratokat menesztett előkelő és nagybefolyású férfiakhoz a siker érdekében, itthon pedig ugyiszólván éjjel-nappal tanácskozott, értekezett az emberekkel, hogy elvállalt kötelességének mindenki megelégedésére eleget tegyen.

Közbenjárására azután megállapodtak abban az elégedetlenkedők, hogy a választás megsemmisítése érdekében az egri érsekhez egy monstrum küldöttséget vezetnek, mely a több ezer aláírással ellátandó felebbezési kérvényt átadja s egy új kántorválasztás elrendelést kérelmezi. A küldöttség elindulásának idejét október 6-ának reggeli 6 órájára tűzték ki. A gyülekezési hely a templom mögötti helyen volt.

A megállapított időben azután el is indult a menet, mely összesen 35 kocsiból s egy-egy kocsira átlag 5 embert számítva, körülbelül 175—180 emberből állott. A küldöttséget Vágó Pál festőművész vezette, az övé volt az első kocsi. Részt vettek benne a többiek között: Horváth László főbíró, Kilián Endre anyakönyvvezető, Koczka István takszolgabíró, Dózsa József kereskedő, Berente Miklós, Utasy Zsigmond, Utasy Gábor, Lóczy Elek közszéki tanácsosok, illetve képviselők, Koczka András pénztáros stb.

A hosszú kocsisor az egész uton, de különösen a hevesmegyei községekben mindenütt élénk feltűnést keltett s egy órai füzabonyi pihenés után éppen délre szerencsésen meg is érkezett Egerbe.

A menet a hosszú és élénk vasutcan pompás hatást keltett. A dolgoik végeztével hazasiető emberek összecsoportosultak s érdeklődéssel nézték a jász-fogatokat, melyek ügyes és kitartó trappban röpitették be az érseki székvárosba a küldöttséget.

A kocsisor a székesegyház mögött, a vásártéren állott meg s türelemmel és nyugalommal várakozott rajta mindenki a kihallgatásra, melynek kieszközlésére Vágó Pál festőművész azonnal megtette a lépéseket. Közben megérkezett Okolicsányi László dr., a kerület országos képviselője is, kinek segítségével sikerült elérni, hogy az egri érsek a demonstrálóknak egy 10 tagú küldöttségét délután 4 óra tájban elfogadja.

Ezt a jó hírt maga a képviselő tudatta a várakozó küldöttség tagjaival, akiknek vezetője, Vágó Pál, a kántorválasztás egész történetét előadta a képviselőnek, élénk színekkel ecsetelve különösen a népnek a vélt sérelmek miatt való elkeseredését és felháborodását.

Okolicsányi a felvilágosítások után szintén arra az álláspontra helyezkedett, melyet lapunk is kezdetől fogva elfoglalt, hogy szerinte a választás törvényesen folyt le s így azt megsemmisíteni nem lehet, miután azonban úgy tudja, hogy a választási jegyzőkönyv se a megválasztottnak, se az érseknek mindezeideig kézbesítve nincs, ő azt tanácsolja, hogy azt ne is adják ki, hanem egyszerűen üljön össze a képviselőtestület, hozzon a legjobb belátása szerint egy új határozatot s azt terjessze fel az érsekhez. Mert hangsúlyozza, hogy ugyanazon képviselőtestület a saját határozatát, ha abból még senkire jogsérelem nem származik, önmaga megváltoztathatja. E felvilágosítás helyességeért egyuttal felelősséget is vállal.

Óriási éljenzés tört ki e szavakra s valóssággal ünnepezték, körülrajongták a képviselőt, aki egyetlen pillanat alatt kedvezően megoldotta ezt a kényes kérdést.

Vágó Pál maga is köszönetét és elis-

merését fejezte ki a képviselőnek s azt ajánlotta, hogy miután így már az eredmény meg van, ne is zavarják az érsek nyugalmát, csak éppen Szmrecsányi Lajos püspök-höz menjen el egy kisebb üdvözlő küldöttség. Együttal megköszöni jász testvéreinek belé helyezett bizalmát s megbízásáról lemond.

Ez után a szűkebb küldöttséget megalkotották s négy órákor tisztelegtek Szmrecsányi püspök előtt. A püspök oly kegyes volt, hogy nemcsak a kijelölt 10 tagu küldöttséget fogadta, hanem megengedte, hogy mindenki, aki akar, elibe menjen. Így történt, hogy vagy 50 ember lelkes éljenzése fogadta a püspököt, mikor az Okolicsányi képviselő és Fülöp Ferenc plebános kíséretében az elfogadó teremben megjelent.

Vágó Pál, a küldöttek vezetője rövid pár szóval üdvözölte Szmrecsányit, szeretetébe ajánlotta földieit, a becsületes, vallásos, munkás jászokat, megköszönte irántuk való jóindulatát és kegyességét s kérve azt a jövőre is, a legjobb kívánságokkal befejezte beszédét.

Szmrecsányi püspök válaszában megköszönte a tisztelegést s elmondta, hogy ő a jásznépet már régen ismeri, ismeri az egri érsek beszélgetései alapján, aki mindig a legszívesebben emlékezik meg jászapáti tartózkodásáról, hol bérnia-utjának a legkellemebb óráit töltötte. Most is, a kántorválasztás kérdésében is szeretetteljes érdeklődéssel kísérté az érsek a nép mozgalmát s így mindenki nyugodt lehet, hogy a legnagyobb atyai jóindulattal fog határozni, mihelyest a kérdés elibe kerül. Sőt, hogy a helyzet egészen könnyű legyen s hogy a szenvedélyek is lecsillapuljanak, egy tanácsot küld, melyet azonban senkire rákényszeríteni nem kíván. Azt ajánlja, hogy mondjon le most a község a kántorválasztás jogáról, terjessze fel a főpásztor elé a három legtöbb szavazatot nyertek névsorát s fiui bizalommal ruhazza rá a kinevezés jogát. Ez esetben az érsek fogja kinevezni a kántort s mindenesetre megtörténhetik, hogy a kinevezés alkalmával figyelembe veszi a nép óhaját.

Ezek után Okolicsányi László mondott köszönetet a püspöknek jóindulatu tanácsáért. A püspök erre rövid cercle-t tartott, majdnem mindenkivel kezelt fogott s elbocsátotta a küldöttséget.

A küldöttség aztán, a siker reményében azonnal kocsióra ült s még az éjjeli órákban visszaérkezett Jászapátra.

Mint értesülünk, a továbbiakra nézve eddig úgy intézkedtek, hogy a Fehér- és Bartha-párt emberei közös nyilatkozatot állítanak ki Fehér Zoltán mellett s e nyilatkozat alapján a f. hó 11-én d. e. 10 órára összehívott egyházvédnöki ülésen Fehér Zoltánt az apáti kántori állásra egyhangulag ajánlani fogják.

Abban a hitben, hogy ez sikerülni fog, most már nagyobbra bízott lecsendesültek a kedélyek. Talán csak a Szabó Alajos hívei zugolódnak még, — mert hát persze most meg már ők nincsenek megalégedve.

H I R E K.

A király névnapja. Folyó hó 4-én ünnepelte meg az ország ő felsége I. Ferenc József, dicsőségesen uralkodó királyunk névnapját. Ez alkalomból a helybeli plebániát templomban Fülöp Ferenc esperes plebános szent misét mondott, melyen a községi előjáróság, a főszolgabírói hivatal, a kir. járásbíró és telekkönyv, továbbá az elemi iskolák növendékei tanítók vezetése

alatt megjelentek. A hivatalokra, iskolákra, állomások és csendőrség épületeire kitűzték a nemzeti zászlót.

Névnep. Községünk szeretett esperes-plebánosának, Fülöp Ferencnek, október 4-én volt a névnapja. Bár a kántorválasztás után keletkezett mozgalom hullámai az ő tiszteletreméltó személyét sem hagyták érintetlenül, mégis az agg plebános iránt most is impozánsan nyilatkozott meg az általános tisztelet és az őszinte szeretet. A plebánián egész nap valósággal bucsujárás volt, egyik ember a másiknak adta a kilincset, hogy üdvözölje névnapján a főiszteleendő. Az előjáróság s a tanítótestület testületileg tisztelt. Kívánjuk, hogy a sok jókívánságnak sikere legyen s hogy plebánosunkat az Isten még igen sokáig éltesse!

Eljegyzés. Tóth József földbirtokos a múlt héten jegyezte el Vágó Margitkát, özv. Vágó Ferencné kedves és szeretetreméltó leányát Kecskeméten. Minden jót kívánunk a jegyeseknek!

Hivatalvizsgálat. Balogh Sándor, a jászfelsőjárás főszolgabírája, szeptember 28-án Jásztelek község hivatalos ügykezelését megvizsgálta, mikor is mindent a legnagyobb rendben talált s ezért a községi előjáróságnak elismerését fejezte ki.

Képviselői beszámoló. Ujabb intézkedések következtében úgy értesülünk, hogy Okolicsányi László dr. országos képviselőnk f. hó 16-án, vasárnap délután 3 órákor tartja beszámolóját. Ugron Gábor és még két-három képviselő bizonyosan le fogja kísélni. A vendégek tiszteletére diszes fogadást, este 7 órákor pedig a nagyvendéglőben társas-vacsorát rendeznek a választók. E vacsorán egy teríték 2 kor. Alírási iverk a nagyvendéglőben s a társas körökben rendelkezésre állanak.

A József főherceg Sanatorium Egyesület jótékony célú sorsjátéka iránt országszerte nagy az érdeklődés. Régen volt sorsjáték, a mely nyerési esélyeivel oly kedvező lett volna. Az egy koronás sorsjegy a 22 ezer koronás főnyereménnyel, 5000, 3000 koronás nyereményeket ad, van összesen 724 nyeremény. A legmelegebben ajánljuk olvasóinknak szeretetteljes érdeklődésébe ezt a sorsjátékot, mely a mellett, hogy vele nemzeti veszedelmet akarnak enyhíteni, még a résztvevőknek oly valóban értékes nyereményeket nyújt.

Helyreigazítás. Támár Emma kisasszony kérésére kijelentjük, hogy a múlt számunkban „tanítói gyűlés“ c. alatt megjelent cikkünkben a jászapáti kisdédóvó munkásságát eszünk ágában sem volt kicsinyelni, hiszen mindenki tudja, hogy pár hónappal ezelőtt nagyon is megdicsértük őt, kiemelve azt az odaadást és lelkiismeretességet, amivel ő az óvót vezeti. Így tehát — azt hisszük — nincs ok a nehezítésre.

Tudatjuk még a közönséggel, hogy több gyermeknek az ovodában nincs hely, az ovónő tehát kéri a szülőket, hogy felvételi kérelmekkel ne is zaklassák őt, mert a legjobb akarattal se képes az ovodában több gyermeket felvenni.

Október hatodika. Jászteleki levelezőnk jelenti, hogy szép ünnepséggel ülte meg az odaváló 48-as függetlenségi kör a 48-as aradi vértanúk kivégeztetésének évfordulóját. Ünnepélyes gyászmise végével a meghívottak s a kör tagjai a kör helyiségeibe vonult, hol a Hymnus eléneklése után Csatári Kiss János elmondta elnöki megnyitóját. Utána Lénárt

Pál szavalt el nagy hatással Tóth Kálmának a „Mikor az akasztófákat faragták“ című költeményét. Baranyai János, a kör jegyzője, a kivégeztetés előzményeit, s a 13 vértanút ismertette szép és tanulságos felolvasásában. Utána Dalocsa Ferenc Ábrányinak „Október 6.“ című költeményét szavalt. Majd Szabó István tiszteletbeli tag mondott lendületes záróbeszédet, mely az egész hallgatóságot könyekre indította. Végül a Hymnus második részét elénekelték, mely után „magnum aldumas“-ra gyűlt össze az ünneplő közönség. Szomorú, hogy ez az egyetlen jászközség, a melyik a dicsőséges vértanúkról megemlékezett!

Néppárti gyűlés Jászládányon. Az országgyűlési néppárt f. hó 2-án déli 12 órákor népgyűlést tartott Jászládányon. A gyűlésre Zboray Miklós orsz. képviselő, Szaitcz László fővárosi ügyvéd s Huszár Károly, a néppárti újságírói gárda egyik legtehetségesebb katonája utaztak le. Fogadtatásuk igen lelkes volt s maga a gyűlés is elég népes, körülbelül 5000 ember volt jelen, kiknek sorában sok jászapáti, jászkiséri, de különösen sok alsószentgyörgyi és beszenszögi embert is láttunk.

A közigazgatási hatóságot Back Andor szolgabíró képviselte.

A gyűlést a templom melletti téren tartották meg, a szónokok számára diszes, virágos emelvényt készítettek.

A gyűlésen Zboray Miklós orsz. képviselő elnökölt, a szónokok pedig Szaitcz ügyvéd, Huszár Károly s Orosz István jászládányi polgár voltak. A legnagyobb hatást a Huszár Károly beszéde keltette.

Gyűlés után Pászthy Gyula plebános ebédet adott a vendégek tiszteletére.

438. szám.

1904. Vh.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a jászapáti kir. járásbírósnak 1903. évi V. 220 számú végzése következtében Czako Péter szolnoki ügyvéd javára Szabó János és neje Varga Emer ellen 70 K 10 f. s járulékaik erejéig 1904. évi január hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás után felülfoglalt és 2243 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. butorok, ágyneműek, lovak, kocsi, birkák és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a jászapáti kir. járásbírósnak 1903-ik évi V. 220/10 számú végzése folytán 123 kor. hátr. követelés erejéig Szabó János és neje Varga Emer lakásán és szerűskertjében Jászsalszentgyörgyön leendő eszközölésére 1904. évi október hó 18-ik napján délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-t. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Jászapáti, 1904. évi szeptember hó 30. napján.

Szvittek

kir. bir. végrehajtó

408. és 431. szám.
Vh. 1904.

Arverési hirdetés.

Alulírott bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a jászapáti kir. járásbírósa 1904. évi V. 200. és V. 208. sz. végzése folytán Dr. Hollósy Kálmán kecskeméti ügyvéd által képviselt Zana Ferenc javára Szabó János és neje Varga Emer ellen 111 K 14 f. és jár. erejéig 1904. évi augusztus hó 13. le- és felülfoglalt; — és Dr. Bánus Vilmos nagykátaai ügyvéd által képviselt Nemes János javára Varga Emer férj. Szabó Jánosné ellen 36 kor. és jár. erej. 1904. évi szept. hó 7-én felülfoglalt és összesen 2843 koronára becsült házi butorok, ágyneműk, lovak, kocsik, birkák, buza és egyéb ingóságok nyilvános árverésen el fognak adni.

Mely árverésnek a jászapáti kir. járásbírósa 1904. évi V. 200|2. és V. 208|2. sz. végzése folytán Zana Ferenc javára 111 K. 14 fill. tőke, ennek 1902. évi szept. hó 7-től járó 6% kamatai és 77 K 75 fillben bíróság megállapított költségek; — és Nemes János javára 36 K tőke, ennek 1904. évi június 15-től járó 6% kamatai és 38 K 90 fillben bíróság megállapított s a még felmerülendő költségek erejéig is Szabó János és neje Varga Emer lakásán és szérűskertjében Jászalsószentgyörgyön leendő eszköz- és ingatlan értékelésére 1904. évi október hó 18-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy a fent nevezett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából végrehajthatókat megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy ebbeli igényeiket árverés megkezdéseig alulírott nál szóval vagy írásban jelentsék be.

Kelt Jászapáti, 1904. évi szeptember hó 28. napján.

Szvittek
kir. bir. végrehajtó.

SZÖLÖLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben, föld és homoktalajban.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű, mert nagyjából ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják a házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinék ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, u. p.
Székelyhid. 16—9

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy üzletben a közelgő őszi idényre minden kívánalomnak megfelelő

ajándék-tárgyak,

nevezetesen asztali- és függőlámpák, asztali edények, kávé- és teakészletek, üvegáruk méltányos áron állnak rendelkezésre, dacára, hogy ma jóval drágábbak.

Továbbá

fűszerárunkban

is a szokott jutányos áron fogom ezután is t. vevőimet kiszolgálni, minden további reklám nélkül.

A vadászati idény alatt lőpor, sörét és töltények raktáron tartanak.

Tisztelettel

Dózsa József.

Világhírű!

a „**REKORD**“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben
fénykép után 48—63. cm. nagyságban ára --- --- 20 kor.

Legfinomabb kivitelű **Blom-, Platin- és krétarajz** ára --- 5 kor.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek **teljesen ingyen**, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„**REKORD**“ festészeti műintézet

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.
20—2

Hirdetés.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

tégla- és cserépbunkban

a következő tégl- és cserépnemek az alább kitüntetett áron kaphatók:

Géppel préselt közönséges cserép	eze	22	korona.
„ „ francia	„	64	„
„ „ 1¼-es disztégla	„	40	„
„ „ 2¼-es	„	48	„
„ „ 4¼-es	„	60	„
„ „ sima konyha flaszter	„	80	„
„ „ járda-tégla	„	44	„
„ „ közönséges fali tégla	„	28	„
Kézzel vert közönséges tégla	„	26	„
„ „ padlás tégla	„	26	„
Gerinc-cseréptégla	„	120	„

Jászapáti, 1904. május hó,

Tisztelettel:

Wagner Márton és társai.

52—22